

ψυχήν του, καθώς είχε τοῦ ἀρέσει. "Ετζι εὐχαριστημένα τὰ μέρη ὅποια μαρτυρίας τῶν κάτωθεν.

† Ἰω. Νομικὸς μαρτυρῶ τὰ ἄνοθε

† Ἱερομνήμος Γεροφάλου μαρτυρῶ τὰ ἄνωθε.

16.

Μισθωσις ἐργασίας τῆς 25 Μαρτίου 1672. Νοτάριος Β. Μπονανιάρ (Β:6λ. 87 σ. 243).

† 1672 Μαρτίου 25. Ὁ κύριος Πέτρος Νίκλος τοῦ π(ο)τ(े) Νικόλα ἀπὸ τὴν Μάνη καὶ ὁ κύριος Ἀντώνιος Νίκλος ὁ γιός του ἐσυμφωνήσανε μὲν τὸν παρόντα σ(ινιὸ)ρον Ἀντώνιο Πεταλᾶ¹⁾ καὶ διπλιγάρεται ὁ αὐτὸς Ἀντώνιος νὰ σταθῇ μὲν τὸν ἄνωθεν Πεταλᾶ νὰ τὸν δουλέψῃ διὰ κοπέλλι τῆς ρόγας²⁾ χρόνους δύο, πρώτους ἐρχομένους, ἀρχινῶντας ὁ καιρὸς ἀπὸ τὴν πρώτην Ἀπριλίου ἐρχομένου, δουλεύοντας τιμημένα καὶ ἐμπιστευμένα ὡς καθὼς εἶναι τὰ διπλιγα τῶν δουλευτάδων εἰς ὅτι δουλειὰ τόνε διορθώνουν³⁾, τόσο μέσα ώσταν καὶ ὅξως καὶ διὰ μερτζέδε του νὰν τοῦ δώσῃ τὸν κάθε χρόνον ριάλια πέντε, ἵν τοῦτο⁴⁾ ριάλια δέκα διὰ τὶς ἄνωθεν δύο χρονιές καὶ τὰ ροῦχα του, τὰ δρδινάρια ὅπου δίνουνε τῶν δουλευτάδων. Καὶ εἰς τὸ παρόν, ὁ ἄνωθεν πατέρας καὶ γιὸς ἐλάβανε ἀπὸ τὸν ἄνωθεν σ(ινιὸ)ρον Πεταλᾶ τὰ ἄνωθεν ριάλια δέκα καὶ κράζουνται πληρωμένοι καὶ εὐχαριστημένοι καὶ ὑπόσχουνται ὅτι ὁ αὐτὸς κύριος Ἀντώνιος νὰ σταθῇ νὰ τελειώσῃ ἵντιεραμέντε τὸν ἄνωθεν καιρόν του, τὶς δύο χρονιές, διατὶ ἡ φύγη καὶ δὲν τὸ ξεύρῃ ὁ αὐτὸς πατέρας του νὰ σουπλίρῃ ὡς ἄνωθεν, νὰ εἶναι σοττοπόστοι νὰ τοῦ πιστρέφουνε ὀπίσω τὰ ἄνωθεν ριάλια δέκα καὶ νὰ χάνῃ τὸν κόπον ὅπου ἥθελε ἔχει δουλευμένον καὶ νὰν τοῦ ποκρίνεται εἰς κάθε σπέζα, ντάννα, ἵντερέσσε ὅποὺ ἥθελε ρισαντίρει αὐτὸς σ(ινιὸ)ρος Πεταλᾶς καὶ ἐτοῦτο σίμουλ καὶ ἵνσόλιδον⁵⁾ καὶ ἀλ ἰκόντρο καὶ ὁ Πεταλᾶς, ἀν τόνε διώξῃ δίχως αἰτίαν λεγκίττιμα, νὰν ἀνταποκρίνεται ἵντιεραμέντε τὸν κόπον του, καὶ ἐπειδὴ καὶ πρωτύτερα ὁ Δημήτριος Νίκλος, ὁ γιὸς τοῦ ἄνωθεν Πέτρου, νὰ δουλεψε τὸν αὐτὸν σ(ινιὸ)ρον Πεταλᾶ μῆνας εἴκοσι δύο, διὰ τὸν ὅποιον καιρὸν ἐλάβανε ὁ ἄνωθεν πατέρας τὴν εὐχαρί-

λικῆς Νίκλη - Σολωμοῦ, Ἀθηνᾶ, 52 (1948) σ. 242 ("Ἐγγραφον ἐκ Ζακύνθου τοῦ ἔτους 1670).

¹⁾ Ἀντώνιος Πεταλᾶς. Ἡ οίκογ. Π. μαρτυρεῖται ἐν τῇ νήσῳ ἀπὸ τοῦ 1630.

²⁾ κοπέλλι τῆς ρόγας = ἐμμισθος ὑπηρέτης. Ρόγα = ὁ μισθός.

³⁾ εἰς ὅτι δουλειὰ τόνε διορθώνουν = εἰς οίανδήποτε ἐργασίαν τοῦ ἀναθέτουν.

⁴⁾ ἵν τοῦτο (in tutto) = ἐν δλῷ.

⁵⁾ σίμουλ καὶ ἵνσόλιδον (simul et insolidum). ἀλλοῦ δμοῦ καὶ ἵν σόλιδον. Τυπική φράσις παραμείνασα ἐξ ἀρχαιοτέρων χρόνων. Πρβ. Χριστιανικὴ Κρήτη 1 (1912) σ. 133 καὶ Πρακτικὰ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν 3 (1928) σ. 492.

στησι, κατὰ πὼς ἡ γραφὴ φαίνεται, ὅπου ἔχουνε καὶ κρᾶζεται πληρωμένος καὶ περιπλέον ἄλλα ἔτεοια ρεάλια δύο διὰ τὴν μπορτάδα του, δμοίως καὶ δι' ἄλλα ρεάλια ἐπτὰ ὅποὺ τοῦ ἔχουνε εἰσὲ φυλάξι τοῦ αὐτοῦ Πεταλᾶ, ὁ αὐτὸς Πέτρος τὰ ἔλαβε καὶ αὐτὰ εἰς τὸ παρὸν ἀπὸ τὸν ἄνωθεν σ(ινιὸ)ρ Πεταλᾶ καὶ κρᾶζεται εὐ-χαριστημένος διὰ ὅλα τὰ ἄνωθεν καὶ μὲ τὰ καλά τους, ὡς εἴπαμεν, σίμουλ καὶ ἴνσόλιδουν νὰ τὸν μαντενίδουν καὶ σολλεβάρουν ἐσυμφώνησαν καὶ ἀπὸ κάθε ἑναν-τιότητα καὶ σωματικῶς καὶ πὲρ πάττο ἐσπρέσσο καὶ τὰ ἔξῆς:

† νοῦτζος προγέρακας¹⁾ μαρτυρῶ τὰ ἄνωθε,

† στέφανος δούκας²⁾ μαρτυρῶ τὰ ἄνωθε.

17.

Δάνειον τῆς 10 Ἰουνίου 1672. Νοτάριος Χ. Βασμοῦλος³⁾ (Β.Ε.λ. 1 σ. 81).

† 1672 Ἰουνίου 10. Τὴν σήμερον οἱ παρόντες μ(ισσὲ)ρ Γιάννης Ρουσέας⁴⁾ τοῦ ποτὲ Νικήτα καὶ μ(ισσὲ)ρ Γερόλυμος ὁ υἱός του λαβαίνουνε ἀπὸ τὸν παρόντα κὺρο Νικόλα Νίκλο τοῦ π(ο)τ(ὲ) Γιάννη τώρῃ⁵⁾ εἰς τὸ παρὸν μετρητῶς καὶ χειρο-δοτῶς τὴν σοῦμμα ριάλια εἴκοσι, № 20, ἀσημένια, γιοῦστα τοῦ πέζου⁶⁾ καὶ κα-λῆς στάμπας, δανεικά, χάρις φιλίας, δίχιος κανένα σημάδι, τὰ ὅποια ὑπόσχονται δμοῦ καὶ ἵν σόλιδουν νὰν τὸν τὰ ἐπιστρέψουν εἰς πᾶσα του καλὴ ἀναζήτησι, δμ-πλιγάροντας τὰ καλά τους καὶ σωματικῶς ἕως τὴν τελεία ἀποπληρωμὴ καὶ ἄλλο χρέος δὲν τοῦ θέλουνε ἕως τὴν σήμερον εἰς μαρτυρίας τοῦ κάτωθεν. Ἔτζι θέλει βεβαιώσει καὶ ὁ ἄνωθεν Γερόλυμος.

† Δημήτρης Χαριάτης⁷⁾ μαρτυρῶ τὰ ἄνωθε

† γερόλυμος ρουσία βεβαιόνω τὰ ἄνωθε.

¹⁾ νοῦτζος Προγέρακας. Νοῦτζος, ὁ = Γιαννοῦτσος (Ιωάννης) Β.λ. A. Μπούτουρα, ἔνθ. ἀνωτ. σ. 72.

²⁾ στέφανος δούκας. Δούκας Χριστοφᾶς ἐκ Μυτιλήνης μαρτυρεῖται ἐν Ζακύνθῳ τῷ 1653.

³⁾ Χριστόφαλος Βασμοῦλος. Συμβολαιογράφος Ζακύνθου ἀπὸ 14 Ἰουλίου 1671-3 Δε-κεμβρίου 1689.

⁴⁾ Γιάννης Ρουσέας. Οίκογ. ἐν Ζακύνθῳ. Ρουσέας καὶ σήμερον ἐπαντὶ ὡς οίκογ. ἐπών. ἐν Μάνῃ.

⁵⁾ τώρῃ = τώρα. Ὁ τύπος τῆς λ. καὶ ἄλλαχοῦ. Βέρβενα, Αμισός, Χίος. Β.λ. K. Αμάντου, Χιακὸν Γλωσσάριον σ. 69.

⁶⁾ γιοῦστα τοῦ πέζου = ἀκριβοῦς ζυγίσεως.

⁷⁾ Δημήτρης Χαριάτης. Οίκογ. ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων τῆς νίσου τῶν ἐγγεγραμμένων ἐν τῇ χρυσοβίβλῳ. Ἐτέρα οίκογ. ἐκ Κυθήρων μαρτυρεῖται ἐν τῇ νίσφ τῷ 1674. Τὸ ἐπώνυμον καὶ ἐν Μάνῃ ἔνθα καὶ ὁ τύπος Χαριάτος. Β.λ. N. Ἑλληνομ. 14 (1917) σ. 70. Ἐν Μάνῃ καὶ χωρίον Χαριά ἦ, ἦς ὁ κάτοικος Χαριάτης.

